

Utbildningsinspektion i Valleskolan, förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Valleskolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Valleskolan den 3 och 4 maj 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen/läroplanerna och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Skara och Valleskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Valleskolan intervjuades rektorn, större delen av personalen, elever, samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass och i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Valleskolan

Valleskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	52
Förskoleklass	36
Grundskola	161

Valleskolan ligger i Axvall, ett samhälle beläget strax utanför de centrala delarna av Skara. Skolan består av tre byggnader varav en är matsal. Vid Valleskolan finns också särskolan Almen som lyder under egen rektor.

Verksamheten omfattar förskoleklass, årskurserna 1–6 samt skolbarnsomsorg. Klasserna är åldershomogena med undantag av klass 5–6. Valleskolan, liksom de andra grundskolorna i Skaras kommun, ingår i försöksverksamhet med utbildning utan timplan i grundskolan. Valleskolans personal och elever är indelade i två arbetslag. En byggnad inhyser förskoleklass och årskurserna 1–4 och i den andra byggnaden finns årskurserna 5–6 samt särskolan Almen.

När eleverna börjar årskurs 7 söker de sig till Teglaskolan eller Djäkneskolan som båda är belägna centralt i Skara.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Valleskolan i huvudsak har tillgång till utbildning i en omfattning som ger dem möjligheter att nå målen för utbildningen. Vidare är det inspektörernas uppfattning att det finns ett välutvecklat system för att upptäcka elever i behov av särskilt stöd.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan bedriver inte ett tillräckligt arbete för att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling (1 kap. 2 § skollagen och 7 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Elevens val erbjuds inte i enlighet med bestämmelserna (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen).
- Skolans undervisning i hem- och konsumentkunskap bygger på att ansvaret för delar av elevernas utbildning överläts till föräldrarna (1 kap. 2 § skollagen och 2 kap. 2 § samt 1 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.2 och 2.8 i läroplanen för obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör fortsätta arbetet för att förbättra elevernas möjligheter att nå de nationella målen för årskurs 5 i svenska, engelska och matematik.

- Skolan bör i högre utsträckning arbeta för att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen så att eleverna bland annat kan få ökat inflytande över sitt lärande och över undervisningen.
- Skolan bör arbeta för att innehållet i undervisningen, arbetssätt och arbetsformer speglar läroplanens kunskapssyn och bättre främjar de kunskaper och färdigheter som uttrycks i läroplanens mål.
- Skolan bör fortsätta det påbörjade arbetet med att utveckla elevernas individuella utvecklingsplaner.
- Skolan bör analysera om eleverna erhåller den undervisningstid de har rätt till och vid behov vidta åtgärd.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen/läroplanerna, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

Utbildningen i förskoleklassen ska stimulera varje barns utveckling och lärande samt ligga till grund för fortsatt skolgång. Enligt personalen vid Valleskolan ges barnen i förskoleklassen möjlighet till mycket lek och lärande. Förskoleklassen är lokalmässigt integrerad i skolan och personalen ingår i samma arbetslag som personal i årskurserna 1–3. Förskoleklassen är en naturlig del av verksamheten vid skolan och barnen deltar naturligt i skolans dagliga arbete. Vid skolan finns ett faddersystem där äldre elever bland annat deltar i de yngre barnens läsinläring. Inspektörerna bedömer att förskoleklassens verksamhet stimulerar barnens utveckling och lärande samt ligger till grund för fortsatt skolgång.

Resultat vid de nationella proven i årskurs 5 för läsåret 2005/06 visar att det finns flera elever som inte når målen att uppnå i årskurs 5 i engelska, matematik och svenska. Enligt skolans sammanställningar av de nationella proven läsåret 2005/06 uppnådde 31 av 37 elever (84 procent) målen för ämnesprovet i svenska. I ämnesproven i engelska och matematik uppnådde 33 av 37 (89 procent) respektive 27 av 37 (73 procent) elever målen. Dessa resultat ligger något lägre än övriga skolor i kommunen. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta arbetet för att förbättra elevernas möjligheter att nå de nationella målen för årskurs 5 i svenska, engelska och matematik. Bedömningen av kunskapsutvecklingen i övriga ämnen är inte synlig i skolans kvalitetsredovisning. Det finns inte heller någon annan sammanställning över måluppfyllelsen i övriga ämnen. Inspektörerna kan således inte ta del av någon sammanställning av dessa resultat och kan därför inte bedöma måluppfyllelsen av några andra ämnen än matematik, svenska och engelska.

Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. På Valleskolan finns ingen samlad bild av huruvida eleverna i årskurs 5 når dessa mål eller inte. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolnivå och att dessa ligger till grund för analys och förbättring av verksamheten i stort. Inspektörerna bedömer att skolan måste göra en systematisk uppföljning och utvärdering

av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

Normer och värden

De elever som inspektörerna intervjuar och möter uppger att de känner sig trygga i sin skola och att mobbning och annan kränkande behandling mellan eleverna inte är vanligt förekommande. När man anar tendenser till problem mellan eleverna sätts åtgärder in. Bland annat arbetar de med kamratstödare på skolan. Dessa är en viktig del i det förebyggande arbetet med att skapa en trygg och trivsamt miljö. Det har dock vid inspektionen framkommit att det förekommer kränkningar mellan en lärare och elever. Se vidare under avsnittet om skolans arbete med normer och värden.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen/läroplanerna och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

I enlighet med läroplanen (Lpo94) ska de demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, omfatta alla elever. Skolan ska sträva efter att varje elev har kunskap om demokratiska principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska arbetsformer.

I Valleskolans verksamhetsplan för verksamhetsåret 2005–2006 finns riktlinjer för arbetet med elevernas inflytande i verksamheten. Intervjuer med elever och personal visar att såväl elevråd som klassråd genomförs regelbundet vid skolan. Eleverna upplever dock att deras röster inte alltid blir hörda vad gäller skolan, såsom läckande kranar eller förbättringar av skolgården, ofta med hänvisning till skolans ekonomi. Trots detta är det inspektörernas bedömning att eleverna genom klassråd och elevråd ges tillfälle att utveckla sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Inspektörerna vill påpeka att en arbetsplan ska upprättas för alla skolor. Valleskolan har en verksamhetsplan som till innehållet överensstämmer med en arbetsplan, vilket också innebär att verksamhetsplanen bör benämnas arbetsplan.

Vidare poängteras i Valleskolans verksamhetsplan att eleverna ska vara medvetna om sitt eget lärande, ta ansvar, ha inflytande och vara delaktiga. Man betonar att elevens reella inflytande finns i mötet mellan pedagog och elev. Varje barn ska ges möjlighet att efter ålder, mognad och förutsättning utveckla sitt förhållningssätt till det egna lärandet samt att kritiskt granska verksamheten i skolan. De elever inspektörerna intervjuar och möter berättar samstämmigt att det är lärarna som bestämmer vad klassen ska arbeta med och hur arbetet läggs upp. I samband med verksamhetsbesöken är intrycket att elevernas delaktighet i utvecklingen och genomförandet av verksamheten är begränsad.

Eleverna i Valleskolan är medvetna om att det finns en läroplan och nationella kursplaner med mål för deras utbildning. Det varierar dock hur drivande lärarna är i att aktivt arbeta med eleverna och göra dem uppmärksamma på läroplanen och de nationella kursplanerna. Läroplanen föreskriver vikten av att den enskil-

da skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer som en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Det innebär att en förutsättning för att eleverna ska kunna ha inflytande över sitt lärande i en målstyrd skola är att de också känner till vilka målen för utbildningen är. Inspektörerna bedömer att alla lärare på skolan i högre utsträckning bör arbeta för att öka elevernas kännedom om målen för utbildningen så att eleverna bland annat kan få ökat inflytande över sitt lärande och över undervisningen.

Inspektionen visar att variationerna mellan undervisningssätten är stora. I vissa klasser är det osäkert om innehållet i undervisningen, arbetssätt och arbetsformer främjar utvecklingen av de kunskaper och färdigheter som uttrycks i läroplan och kursplaner. Inspektörerna vill påpeka att det pedagogiska ledarskapet på skolan bör tydliggöras för att hjälpa lärarna framåt i sin yrkesroll. Se vidare under avsnittet om ledning och intern kommunikation.

Skolans arbete med normer och värden

Värdegrundsarbetet i skolan bedrivs fortlöpande på Valleskolan genom den s.k. EQ-trappan och genom begreppet ”homfatmar”. (Hänsyn, omtanke, motion, fair-play, ansvar, tacksamhet, matvanor, artighet, respekt). Klasserna F–3 arbetar med EQ-trappan. Ett exempel på detta är när lärarna sitter med eleverna på morgonen och alla tar varsin lapp med dagens humör på. Dessa olika känslor diskuteras sedan. Alla känslor respekteras av både vuxna och elever. Enligt eleverna inspektörerna mött och intervjuat består arbetet med värdegrundsarbetet ”homfatmar” endast vid att ett ord i veckan sätts upp på tavlan och att begreppet står på alla dörrar. Arbetet med ”homfatmar” var mer levande för ett eller två år sedan menar eleverna. Lärarna är av annan uppfattning och anser att de aktivt går igenom ordet för veckan och förvissar sig om att arbetet med ”homfatmar” blir levande för eleverna och de vuxna som arbetar på skolan. Trots det goda värdegrundsarbetet förekommer det kränkningar mellan lärare och elev. Se nedan.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Under inspektionen har det framkommit att det finns elever som känner sig kränkta av personal på skolan. Eleverna menar att det förekommer att en vuxen på skolan visar en attityd och ett sätt att uttrycka sig om eleverna så att dessa känner sig kränkta och inte bemötta med respekt för sin person och sitt arbete. Vid inspektörernas återrapportering till rektorn uttrycker denne att han känner till problemet. Det är angeläget att åtgärder vidtas så att kränkningarna upphör och att det vidtas åtgärder för att förebygga och förhindra att eleverna utsätts för ytterligare trakasserier eller annan kränkande behandling. Inspektörerna

bedömer att skolan måste förbättra sitt arbete för att säkerställa att inga kränkningar förekommer.

Vid varje skola ska det finnas en likabehandlingsplan. I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten.

Valleskolans likabehandlingsplan har utarbetats under det senaste läsåret. Denna är dock gemensam med sarskolan Almen och förskolorna Ving och Millan. Vid inspektionstillfället är likabehandlingsplan så ny att den ännu inte har diskuterats på elevrådet. Alla representanter har diskuterat i respektive klass vad som bör finnas med i planen, men har inte sett det slutliga resultatet eller uttalat sig om detsamma. Under utarbetandet av planen har skolan arbetat utifrån en mobbingplan som i stora delar överensstämmer med likabehandlingsplanen.

För varje verksamhet ska det finnas en likabehandlingsplan utifrån denna verksamhets behov och förutsättningar. Valleskolans likabehandlingsplan avser inte endast skolans verksamhet. Inspektörerna vill påpeka att likabehandlingsplanen bör omarbetas så att den endast avser Valleskolans verksamhet.

Individanpassning och stöd

Enligt grundskoleförordningen ska stödundervisning ges om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de mål som ska ha uppnåtts vid slutet av det femte och det nionde skolåret eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd.

Vid Valleskolan finns ett elevhälsoteam bestående av bland annat skolkurator, specialpedagog, speciallärare och skolsköterska. Denna grupp är gemensam för Valleskolan, Varnhemsskolan och Källeskolan. Elevhälsoteamet träffas regelbundet för att diskutera vilket stödbehov som finns vid skolorna, samt för uppföljning av tidigare gjorda insatser. På central nivå i Skara kommun finns en resursenhet som skolan kan vända sig till vid behov av exempelvis elevassistenter eller särskild handledning.

Personalen i elevhälsoteamet anser sig ha bra kunskap om de elever som kan ha behov av särskilt stöd och att de därmed i ett tidigt skede kan sätta in resurser. Denna bild bekräftas av såväl lärare som rektorn vid skolan. Klasskonferenser och olika typer av diagnostiskt material används som hjälp i kartläggningen av vilket stödbehov som finns vid skolan. Det är inspektörernas uppfattning att Valleskolan har rutiner för att identifiera vilka elever som är i behov av särskilt stöd.

Däremot uttrycks det från både lärare och elevhälsoteamet en viss oro över de elever som ligger på gränsen till att inte klara målen. Därför erbjuder lärarna dessa elever att få enskild undervisning eller hjälp med läxor på raster eller efter skoldagens slut.

Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Det är inspektörernas intryck från intervjuer och verksamhetsbesök att de elever som behöver extra utmaningar och individualiserad undervisning för att utvecklas inte uppmärksammas i tillräcklig utsträckning. Vid de lektionsbesök som genomförs arbetar eleverna antingen med samma uppgifter, eller arbetar med uppgifter de "ligger efter" med. För att eleverna på ett lustfyllt, målinriktat och individualiserat sätt ska kunna utmanas i det egna lärandet krävs också arbetsuppgifter anpassade till den enskildes förutsättningar. Inspektörerna bedömer att undervisningen bör anpassas bättre till elevernas individuella

behov och förutsättningar så att alla elever får utmaningar i sitt lärande och hjälp av läraren att nå dit.

På Valleskolan finns en stödgrupp för de elever som kan behöva extra stöd. Denna grupp kallas för "lilla gruppen". Här arbetar en förskollärare med viss specialpedagogisk kompetens, en lärare samt en elevassistent. De elever som får stöd i "lilla gruppen" har alla åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av omfattas av flera olika nivåer, långsiktiga mål, kortsiktiga mål, uppföljning, utvärdering etc, och det är inspektörernas bedömning att åtgärdsprogrammen har upprättats i enlighet med förordningens krav.

Utvärdering av lärandet och bedömning

Från och med den 1 januari 2006 ställs i grundskoleförordningen krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen ska vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner, (SKOLFS 2006:10).

Inspektörerna konstaterar att skolan har upprättat individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Från innevarande år har man enats om ett enhetligt sätt att arbeta med IUP. I IUP bedömer lärarna bl.a. hur väl eleverna utför sina arbetsuppgifter. Elevernas ansvar beskrivs som ett ansvar för att berätta för lärarna om de glömt någon läxbok i skolan. Under rubriken lust till lärande betonas det att lust till lärande inte alltid innebär att lärandet är roligt. Inspektörerna vill i sammanhanget påpeka betydelsen av att dokumentationen i IUP innehåller beskrivning av måluppfyllelsen i relation till såväl strävansmål som uppnåendemål. Dokumentationen ska skapa synlighet och struktur för elever, vårdnadshavare och lärare, vilket även underlättar vid byten av lärare, grupp och skola. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet, och så att de bättre svarar mot förordningens krav.

I Valleskolans verksamhetsplan finns det specificerat att skolans verksamhetsidé är att möta eleverna där de befinner sig, för att förstå hur de kan hjälpas vidare i sitt sökande och omge dem med de bästa betingelser för fortsatt växande och lärande. Detta menar man är en självklar grund för helheten i elevens utveckling. Därför måste det finnas samverkan mellan förskolor, skolor med förskoleklass och årskurserna 1–6 samt skolor med årskurserna 7–9. Klasserna i årskurs 4 samarbetar mestadels med klasserna 5 och 6 men lärarna för de två klasserna i årskurs 4 känner sig lite illa placerade då de inte tillhör samma byggnad och på så sätt inte kan ha den dagliga avstämningen med lärarlaget för klasserna 5, 5–6 och 6. De har heller inget samarbete med klasserna F–3. Arbetsätten mellan lärarna skiljer sig som tidigare kommenterats markant åt och någon gemensam riktlinje om hur undervisningen bör bedrivas syns inte. Inspektörerna noterar detta och vill i sammanhanget påpeka vikten av ett nära samarbete som en förutsättning för att personalen ska kunna se helheten i elevens utveckling.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. I kvalitetsredovis-

ningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Valleskolans kvalitetsredovisning för verksamhetsåret 2005–2006 följer den mall som Skara kommun rekommenderar alla kommunens skolor att följa. Denna ställer klart och tydligt upp mål, nulägesbeskrivningar, åtgärder och bevis på resultat. Dock redovisas endast resultaten av nationella diagnoser i åk 2 samt nationella prov i åk 5 i svenska, engelska och matematik. Inspektörerna bedömer att Valleskolans kvalitetsredovisning är av god kvalitet.

Ledning och intern kommunikation

Vid Valleskolan arbetar vid inspektionstillfället två rektorer. Ordinarie rektor har arbetat på Valleskolan sedan 2005 men har sedan hösten 2006 varit tjänstledig till 100 procent från skolan för att istället vara rektor på en skola i Skövde. Detta var han fram till 1 mars då han började på Valleskolan igen till 40 procent. Från och med 1 maj arbetade han 60 procent. Han har inte genomgått den statliga rektorsutbildningen men dock andra ledarskapsutbildningar. Den andra rektorn har gått den statliga rektorsutbildningen. Hon är ordinarie rektor för Varnhemsskolan som även den är belägen i Varnhem. Från hösten 2007 förväntades ordinarie rektor för Valleskolan vara tillbaka i tjänst på heltid, men efter inspektionstillfället har det istället framkommit att Valleskolans ordinarie rektor är sjukskriven till 100 procent och att Varnhemsskolans rektor än en gång får ta över hela ansvaret för de två skolorna.

Intervjuer med personalen visar att de inte anser att rektorerna driver det pedagogiska utvecklingsarbetet vid skolan. Personalen menar att de i stor utsträckning är "helt självgående" och att de understundom inte ens vetat vem som varit rektor på skolan. Inspektörerna bedömer dock att rektorerna är förtrogna med verksamheten. (se även kommunrapporten).

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som ska erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till likvärdig utbildning

Enligt grundskoleförordningen ska eleverna erbjudas ett allsidigt urval av ämnen inom ramen för elevens val. Vidare ska elevens val syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen.

Vid Valleskolan finns inte elevens val på schemat. Vid elevintervjuer framkommer att elevens val är något de har när läraren måste vara borta från skolan. Lärarna säger att de har ett tema per termin där alla ämnen integreras och eleverna jobbar årskursöverskridande. Det framgår även att eleverna inte är medvetna om vad elevens val innebär och därmed inte känner till sin rättighet att erhålla detta. Inspektörerna bedömer att skolan måste införa elevens val och att eleverna ska erbjudas valmöjligheter utifrån ett allsidigt urval av ämnen. Vidare är det viktigt att eleverna medvetandegörs om vad elevens val är så att de också känner till sina rättigheter.

I ämnet hem- och konsumentkunskap finns mål att uppnå för eleverna i årskurserna 5 och 9. Vid Valleskolan finns inte hem- och konsumentkunskap i den lokala utläggningen av tid i timplanen och eleverna har heller inte någon undervisning i ämnet. Istället ger skolan hemläxor i ämnet och uppgifter såsom vardagsekonomi sker i hemmet. Detta kan också innebära att de får i uppgift att laga mat till familjen samt att städa. Undervisningen i ämnet överläts således till föräldrarna och det grundläggande kravet på en likvärdig utbildning kan härigenom komma att åsidosättas. Det är skolans ansvar att genomföra undervisning som leder till att eleverna når målen som är angivna i kursplanerna. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste förändra undervisningen i hem- och konsumentkunskap.

Enligt grundskoleförordningen ska en elev med annat modersmål än svenska och som har rätt till undervisning i detta, få erbjudande om undervisning i det aktuella språket. Om minst fem elever i kommunen är berättigade till och önskar modersmålsundervisning ska kommunen erbjuda detta. Inspektionen visar att det finns elever med andra modersmål än svenska på Valleskolan. Dessa elever erbjuds modersmålsundervisning efter skoltid vid annan skola i centrala Skara. Detta kräver ett engagemang från vårdnadshavarna och risken ökar för att eleverna därmed inte i önskad utsträckning får den undervisning de hade fått om den legat på orten. Inspektörerna vill erinra skolan om att samråd ska ske med eleven och elevens vårdnadshavare före beslut tas om att modersmålsundervisning för elev ska anordnas utanför timplanebunden tid.

Svenska som andraspråk ska enligt grundskoleförordningen anordnas som alternativ till undervisning i svenska för de elever som behöver det. Valleskolan har under våren 2007 fått fyra nya elever som kan ha behov av svenska som andraspråk. Elevhälsoteamet hade vid inspektionen ännu ej fastslagit om behovet bland eleverna fanns. Rektorn är medveten om skolans skyldighet att erbjuda dessa elever svenska som andraspråk som ämne om det skulle fastställas att detta behov finns.

Vid skolan finns 15,1 lärartjänster. Lärartätheten per 100 elever är 7,75, att jämföra med riksgenomsnittet 8,2. Enligt rektorn har det stora flertalet utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver. Några av lärarna har äldre utbildning och är således lågstadielärare och mellanstadielärare med alla ämnen som kompetensområde. Resten av personalstyrkan är förskollärare för förskoleklassen eller 1-7 lärare med sv-so eller ma-no kompetens.

Lärarna efterfrågar personal med särskild kompetens. De anser sig exempelvis behöva en specialpedagog på plats i lärarlaget för att få hjälp med de elever som ligger på gränsen till att uppnå målen. Vidare undviker lärarna fortbildning då detta innebär att deras kollegor som då är kvar på skolan måste ta ett större ansvar. Eleverna har som det är redan mycket lärarlös undervisning. Vid lärares frånvaro finns inte tillräckligt med vikarier och då det ofta sker att lärare är frånvarande från skolan medför detta att eleverna i stor utsträckning har lärarlösa lektioner. I varje klassrum finns rutiner uppsatta på framträdande plats för vad eleverna ska göra vid lärares frånvaro. Det framgår vid samtal med eleverna att de har lärarlösa lektioner flera gånger i veckan. Inspektörerna ifrågasätter om eleverna garanteras undervisningstid om 6 665 timmar och bedömer att skolan bör analysera om eleverna erhåller den undervisningstid de har rätt till och vid behov vidta åtgärd.

Lärarna uttrycker även en besvikelse över att datorutrustningen inte är tillräckligt ändamålsenlig och därför inte kan användas i undervisningen i tillräcklig omfattning.

Vid elevintervjuer framkommer att de är missnöjda med sina läroböcker som ofta är otidsenliga och slitna. Detta är något som även inspektörerna ser flera exempel på vid besöken i klassrummen. Enligt inspektörernas bedömning har eleverna dock tillgång till böcker, skrivmateriel och andra hjälpmedel som behövs för att nå målen med utbildningen. Skolan har i huvudsak ändamålsenliga lokaler som är väl utnyttjade, där före detta skolkorridorer byggts om till ateljéer för förskoleklasserna.

För övrigt uppmärksammar inspektörerna att skolgården är väl tilltagen och erbjuder en rad olika möjligheter till såväl undervisning som rastaktiviteter. Skolgården angränsar till en skog. Denna har dock inte kunnat utnyttjas sedan senaste stormen i januari 2007 då rotvältor inte blivit säkrade ännu. Innan stormen begagnade sig skolan av skogen i den dagliga verksamheten. Det är rektorns förhoppning att skogen ska vara säkrad inför skolstarten hösten 2007.

Datum	Ort
2008-02-05	Göteborg

Hanna C-Lans

Leif Aljered